

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 9C/216/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312222662
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gertrúda Rennerová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2018:4312222662.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v konaní pred sudkyňou JUDr. Gertrúdou Rennerovou v právnej veci žalobcu : Prvá stavebná sporiteľňa a. s. so sídlom Bajkalská 30 Bratislava, proti žalovaným : v 1. rade T. N.F. D., XX.XX.XXXX, L. W., N. O. XX Ž., v 2. rade V. N. D., XX.XX.XXXX, G., N. O. XX Ž., v 3. rade V. H.? D., XX.XX.XXXX, W., N. N. XXX, žalovaní zast. Mgr. Vojtechom Budavárom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom Šafárikovo námestie 7 Bratislava, o zaplatenie 16. 084, 25 eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaní v 1. až 3. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi 9 % úrok z omeškania ročne zo sumy 5. 968, 93 eur od 01.06.2013 do zaplatenia, ktoré spolu s prisúdenou istinou 5. 968, 93 eur zaplatia v splátkach po 240 eur mesačne pod stratou výhody splátok vždy do posledného dňa toho ktorého mesiaca s tým, že plnením niektorého z nich zaniká povinnosť plniť ostatným v rozsahu tohto plnenia, počnúc právoplatnosťou.
- II. Vo zvyšnej časti sa žaloba z a m i e t a .
- III. Žalovaným v I. až 3. rade sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 25, 5 %, ktorú je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným žalobca.
- IV. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudok Okresného súdu Levice z 29.04.2016 č. k. 9C/216/2013 - 198 bol sčasti zrušený uznesením Krajského súdu Nitra 07.11.2017 č. k. 5Co/416/2016 - 226 a vec vrátená súdu na ďalšie konanie.
2. V ďalšom konaní súd rozhodoval o nároku žalobcu na úrok z omeškania z prisúdenej sumy 5. 968, 93 eur a o zamietajúcej časti zaplatenia istiny.
3. Žalobca so žalovanými v 1. a 2. ako dlžníkmi a ručiteľom V. H.?.?a žalovanou v 3. rade ako ručiteľkou uzavreli dňa 6.10.2006 Zmluvu o mimoriadnom medziúvere číslo XXXXXXXX X XX a Zmluva o stavebnom úvere č. XXXXXXXX X XX na základe ktorej poskytol dlžníkom v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver vo výške 16. 596, 96 eur. Dlžníci sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7, 49 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 103, 60 eur a do nasporenia 40 % cieľovej sumy vkladat' na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 82, 98 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4, 70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 145, 22 eur. Dňa 01.03.2008 zomrel ručiteľ V. H.?.?a ručenie prevzala žalovaná v 3. rade. Žalovaní porušili dohodnuté zmluvné podmienky a preto žalobca

listom zo dňa 11.06.2012 od úverovej zmluvy odstúpil. Do účinnosti odstúpenia sa medziúver úročí dohodnutým 7, 49 % úrokom ročne a od účinnosti odstúpenia od sa úročí úrokom z omeškania 9 % od 18.01.2012. K odstúpeniu od zmluvy listom 11.06.2012 (čl. 10) došlo v štádiu medziúveru, na ktorý do odstúpenia od zmluvy boli poukázané na úroky medziúveru úhrady vo výške 6. 400, 12 eur a zostatok na účte stavebného sporenia suma 4. 139, 72 eur. V štádiu medziúveru došlo k prikázaniu pohľadávky z účtu stavebného sporenia na základe exekučného príkazu a finančné prostriedky na účte stavebného sporenia sú zablokované. Preto nemohlo dôjsť pri odstúpení od zmluvy k započítaniu celej nasporenej sumy, ale len vo výške 1. 295, 66 eur. Pri odstúpení od úverovej zmluvy k 11.06.2012 zúčtoval žalobca zostatok na účte medziúveru vo výške 17. 658, 53 eur (nezaplatená istina, nezaplatené úroky a poplatky) s prostriedkami na účte stavebného sporenia vo výške 1. 295, 66 eur, a zostatok po započítaní predstavuje 16. 324, 89 eur. Uvedená suma predstavuje istinu v rátane úroku od 12.06.2012 do 15.06.2012 vo výške 12, 73 eur a 9 % úrok z omeškania od 16.06.2012 do 31.08.2012 vo výške 307, 08 eur, znížená o vklady 620 eur. Po čiastočnom späťvzati žiadal žalobca o zaplatenie 16. 024, 25 eur s príslušenstvom. Uznesením z 09.03.2016 č. k. 9C/216/2013 - 183 súd čiastočne konanie zastavil a pripustil zmenu petitu žaloby.

4. Súd doplnil dokazovanie a zistil súd tento skutkový stav :

5. Súd už ustálil že, právny vzťah, ktorý vznikol uzavretím zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere dňa 06.10.2006 je obchodnoprávny, ide nepochybne o tzv. absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka. Úverová zmluva bola uzatvorená v čase, kedy Občiansky zákonník obsahoval ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Nesporne právny vzťah, ktorý vznikol uzavretím zmluvy treba považovať za absolútny obchod, avšak právny režim sa spravuje predovšetkým zákonom o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z., Zákom o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb., subsidiárne sa aplikuje Občiansky zákonník všade tam, kde je to pre občana - spotrebiteľa výhodnejšie. Keďže žalovaný ako fyzická osoba vystupuje v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a právny predchodca žalobcu vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalovaného meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy aj s poukazom na § 23a zákona o ochrane spotrebiteľa. Tento zákon za spotrebiteľskú označil aj zmluvu, ktorá bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Je to typová zmluva, v ktorej žalovaný spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah a podmienky zmluvy. Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa mal za účel zosúladiť slovenské zmluvné práva s Európskym spotrebiteľským právom, hlavne s nepriamymi účinkami Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. účinný od 13.04.2006 právne upravil spotrebiteľské zmluvy v § 52 a nasl. a v § 879f ods. 4 uložil spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 a nasl. uzavreté pred dňom jeho účinnosti zosúladiť s ustanoveniami § 53 a 54 do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti. Podľa odseku 4 ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré neboli dané do súladu v stanovenej lehote sú neplatné. Súd preto skúmal, či zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti, ktoré podľa zákona o spotrebiteľských úveroch má obsahovať.

6. Podľa § 497 Obchodného zákonníka v platnom znení zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

7. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

8. Podľa § 23a ods. 2 zák. č. 634/1992 Zb. na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

9. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

10. Podľa § 53 ods.4 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

12. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

13. Podľa § 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ Zákona „) na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií uplatnených veriteľom voči spotrebiteľovi za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,

2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,

3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprímerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,

4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,

5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,

d) ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy tohto zákona z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,

e) poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov

14. Podľa § 4 ods. 2 Zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

15. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa na účely tohto zákona sa rozumie:

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nakupuje výrobky alebo používa služby pre priamu osobnú potrebu fyzických osôb, najmä pre seba a pre príslušníkov svojej domácnosti,
- b) predávajúcim podnikateľ, ktorý spotrebiteľovi predáva výrobky alebo poskytuje služby,

16. Právny vzťah vzniknutý uzavretím zmluvy je občianskoprávny a preto pri skúmaní dohodnutých zmluvných podmienok súd vychádzal z príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, o ochrane spotrebiteľa a podporne z ustanovení Občianskeho zákonníka. Zistil, že zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere neobsahuje obligatórnu náležitosť a to údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, a ani údaj o termínoch splátok. V bode II. v odseku Stavebný úver (čl. 30) bod 1. síce uvádza, že splátka je splatná prvého každého mesiaca a musí byť uhradená do 15. dňa každého mesiaca, a bod 3. uvádza, že začiatok splácania vyplýva z bodu XVIII. ods. 1 všeobecných podmienok, takto uvádzané obligatórne náležitosti úverovej zmluvy ale nemožno hodnotiť ako súladné so zákonom. Je síce pravdou, že všeobecné podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, avšak údaj o termíne začiatku splácania a konečnej splatnosti musia byť jasne, určite a zrozumiteľne uvedené v úverovej zmluve. Údaj o dobe trvania zmluvného vzťahu a aspoň termín poslednej splátky, ak aj nie sú rozpísané termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. a/) a absencia vyčíslenia ročnej percentuálnej miery nákladov a spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z. z.).

17. Podľa výpisu z účtov žalovaných (čl. 244-265) za obdobie od 17.10.2006 do 30.09.2013 vložil žalovaný na oba účty spolu sumu spolu 12. 363, 94 eur. Z uvedenej sumy sa v rámci exekučného konania odpísala čiastka 2. 047, 65 eur v prospech iného veriteľa. Neobstojí obrana žalovaného, že žalobca nemal dopustiť exekúciu na jeho účet. Proti žalovanému sa viedlo exekučné konanie pod sp. zn. 7Er/650/2010, v rámci ktorého exekútor vykonal exekúciu prikázaním pohľadávky z účtu v banke. Žalovaný sa mohol brániť prostredníctvom súdu žalobou o vyňatie veci z exekúcie, pokiaľ bol toho názoru, že tieto finančné prostriedky nemožno exekúciou postihnúť, čo však neurobil. V tomto konaní už súd nie je oprávnený skúmať postup exekútora v inom konaní. Z úhrad splátok uskutočnených žalovanými na úver je potrebné čiastku 2 047, 65 eur odpočítať, nakoľko táto čiastka bola postihnutá exekúciou v prospech iného veriteľa než je žalobca. Takto z celkovo uhradenej čiastky 12. 363, 94 eur po odpočítaní zexekvovanej sumy 2 047, 65 eur, žalovaní zaplatili žalobcovi na úvere spolu 10. 316, 29 eur, právoplatne bola prisúdená istina 5 968, 93 eur, to je spolu 16 285, 22 eur a tak, keďže sa žalobca domáha zaplata 16. 024, 70 eur, súd čo do zaplata zvyšnej časti istiny žalobu zamietol.

18. S plnením sa žalovaní dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal aj na zaplata úroku z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej istiny od 01.06.2013 do zaplata podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca zosplatal úver 11.06.2012, preto nepochybne od 01.06.2013 boli žalovaní v omeškani. Výška úroku z omeškania je určená podľa sadzby úrokov z omeškania platných v sledovanom období, kedy vznikol záväzkovoprávny vzťah v zmysle § 10c zák. č. 87/1995 Zb., podľa ktorého, ak záväzkový vzťah vznikol pred 01.01 . 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.01.2013 aj za dobu omeškania po 31.01.2013. Žalobca sa domáha 9 % úroku z omeškania ročne z dlžnej sumy od 01.06.2013 do zaplata. V období, kedy sa žalovaní dostali do omeškania, t. j. po odstúpení žalobcu od zmluvy bola základná úroková sadzba vo výške 1 % a výška úrokov z omeškania bola 8 percentuálnych bodov podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb.. K odstúpeniu od zmluvy došlo listom 11.06.2012, žalobca sa domáha úroku z omeškania od 01.06.2013, kedy už žalovaní boli s plnením v omeškani, až do zaplata.

19. Súd povolil žalovaným zaplatiť pohľadávku v mesačných splátkach s tým, že ak nebude zaplata čo len jedna splátka, stane sa celý zostatok dlhu splatný naraz. Splátky súd povolil pri splácaní prisúdenej istiny a tak spolu s istinou povolil splátky aj na úrok z omeškania. Výšku splátok považoval súd za primeranú, najmä keď pri tomto type úveru sa vopred počíta s dlhodobejšou návratnosťou poskytnutých finančných prostriedkov. Preto podľa názoru súdu splácanie dlhu v splátkach neohrozí ekonomickú situáciu žalobcu.

20. O náhrade trov tohto konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. V konaní podľa výsledku sporu mali úspech žalovaní v pomere 25, 5 %, preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania v pomernej časti. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia v 2-och písomných vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť; proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ods.2 citovaného ustanovenia ods. 2 odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Leviciach dňa 16. marca 2018